

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๑๖/๒๕๕๑

วันที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ในประเด็นวินิจฉัยแรก

ภายหลังจากการรัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อยมา ศาลและนักนิติศาสตร์ไทยให้การยอมรับการทำรัฐประหารที่สำเร็จ โดยวินิจฉัยเสมอมาจนปัจจุบันว่าคณะรัฐประหารเป็นรัฐอธิปไตย คำสั่งของคณะรัฐประหารจึงเป็นกฎหมายและเป็นได้แม้รัฐธรรมนูญ ดั่งนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕/๒๕๕๖ ที่ว่า

“ข้อเท็จจริงได้ความว่า ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะรัฐประหารได้ยึดอำนาจการปกครองประเทศได้เป็นผลสำเร็จ การบริหารประเทศชาติในลักษณะเช่นนี้ คณะรัฐประหารย่อมมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลง แก้ไข ยกเลิก และออกกฎหมายตามระบบแห่งการปฏิบัติเพื่อบริหารประเทศชาติต่อไป มิฉะนั้น ประเทศชาติจะตั้งด้วยความสงบไม่ได้ ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเป็นกฎหมายอันสมบูรณ์...”

การใช้อำนาจของคณะปฏิบัติ คณะรัฐประหาร หรือคณะปฏิรูป ฯ ในทางนิติบัญญัติถือว่าประกาศหรือคำสั่งคณะปฏิบัติ คณะรัฐประหาร หรือคณะปฏิรูป ฯ ที่ยังใช้บังคับอยู่และมีผลต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและมีลำดับศักดิ์เท่าเทียมกับพระราชบัญญัติ

การที่ผู้ร้องอ้างว่า ประกาศ ฯ ฉบับที่ ๓๐ เป็นการออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและเป็นการออกกฎหมายที่ให้ผลใช้บังคับเป็นการเฉพาะไม่ใช่เป็นการทั่วไป โดยมุ่งหมายให้ใช้บังคับเฉพาะแก่กรณี และเฉพาะแก่บุคคลเพื่อคณะบุคคลนั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๕ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้มีบทบัญญัติรับรองอำนาจคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ไว้ในมาตรา ๓๖ รับรองเรื่องประกาศและคำสั่งไว้ อันเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การตรวจสอบการทุจริตต่อบุคคลทั่วไป

บุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จึงมิใช่ประกาศ ฯ ที่ออกมาเพื่อใช้กับบุคคลใดหรือคณะใดคณะหนึ่ง ซึ่งประกาศ ฯ ดังกล่าวประสงค์ให้คณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการตรวจสอบ และบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้กระทำไปโดยสุจริตและตามอำนาจหน้าที่ กระทำการเช่นนั้น เท่ากับผู้ร่าง ฯ มองเห็นวัตถุประสงค์ในเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ จึงจำต้องเขียนกฎหมายให้ออกมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจสอบ นอกจากมีอำนาจตรวจสอบแล้ว ให้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดผลทางกฎหมายสูงสุด ซึ่งในภาวะไม่ปกติเช่นนั้นพึงกระทำได้

คณะปฏิรูป ฯ ได้เล็งเห็นปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในรัฐบาลชุดที่แล้ว จึงได้กระทำการยึดอำนาจ ฯ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความต่อเนื่องและเพื่อดำรงสถานะของรัฐ อำนาจอธิปไตย ตลอดจนการบริหารราชการแผ่นดินมิให้สะดุดหยุดลง เพื่อกฎหมายฉบับเดิมที่อาจถูกยกเลิกตามกฎหมายใหม่ ยังมีผลใช้บังคับต่อไปได้ เป็นการกระทำเท่าที่จำเป็น ได้สัดส่วนและไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น ฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในประเด็นวินิจฉัยที่สอง

เห็นว่าเป็นเรื่องการต่ออายุการปฏิบัติหน้าที่ของ คตส.ออกไปถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เท่านั้น เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๕ จึงเป็นการต่ออายุการปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็น และมีได้เป็นการจัดตั้งองค์กรใหม่ การที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้มี คตส. ไว้โดยตรง ก็ไม่ได้หมายความว่า คตส. จะถูกยกเลิกไป ดังนั้น การขยายระยะเวลาดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ตามประเด็นวินิจฉัยที่สอง จึงชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ประเด็นตามคำร้องดังกล่าวทั้งสองประเด็น ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ